

Прес-реліз
документально-художньої виставки
«Великі земляки: Дмитро Яворницький»

Документально-художній проєкт "Великі земляки" відмічає у 2025 році своє 20-річчя. Він став одним з найбільш знакових у діяльності Громадського об'єднання клубного типу "Гостинна на Дворянській" і розповідає про видатні події та відомі історичні постаті міста Харкова, про його вулиці, пам'ятники, архітектурні та мистецькі пам'ятки, про сучасну силу духа міста-фортеці та його мешканців. Проєкт з самого початку був започаткований як пересувний, бо наші видатні земляки мали вплив не тільки на Харківщину, а й на інші регіони України, мешканці яких охоче долучаються до організації спільних заходів.

Кожного року колектив клубу обирає тему для дослідження та представлення його результатів до Дня Незалежності України та Дня міста Харкова у рідному місті з наступним показом в інших зацікавлених громадах України. У 2025 році була підтримана пропозиція учасника творчого клубу "Гостинна на Дворянській", дослідника історії Слобідської України Андрія Парамонова і героєм документально-художнього проєкту "Великі земляки" став відомий український історик Дмитро Іванович Яворницький.

Для Харкова постать Яворницького доволі слабо виражена в історичній пам'яті громади. Існує невеличка меморіальна дошка на будівлі університетської бібліотеки, є вулиця, яка носить його ім'я, але на ній ніхто не живе. Село Борисівка Харківського району, де народився видатний історик, не тільки окуповане російським ворогом, але й повністю їм знищено, доля бюсту Д. І. Яворницькому на малій батьківщині – невідома.

В сучасному Дніпрі знаний історик козацтва Дмитро Яворницький на першому плані серед всіх видатних постатей, пов'язаних з цим містом. Центральний проспект Дніпра названий на його честь, Дніпропетровський національний історичний музей носить його ім'я, наявність у місті музею-будинку Д.І.Яворницького теж на користь увічнення пам'яті про непересічного українця.

Між тим Дмитро Яворницький самий відомий із випускників історико-філологічного факультету Харківського університету, і не тільки в Україні, але і в світі. Як популяризатор історії запорозького козацтва, Яворницький неперевершена постать! В ювілейні роки відомого історика в Каразінському університеті зазвичай проводиться конференція на його честь. А цього року Альма-матер Д.І.Яворницького вирішила підтримати документально-художній проєкт "Великі земляки: Дмитро Яворницький", ініціаторами якого виступили Громадське об'єднання клубного типу "Гостинна на Дворянській" та Корпорація "Консалтингова група "Рубаненко і партнери". 170 років з дня народження, 85 років з дня смерті – подвійні ювілейні дати дають нам підстави для того, щоб спробувати вирівняти співвідношення пам'яті про постать Дмитра Яворницького між Харковом та Дніпром.

Саме в Харкові вдалось дослідити родовід історика, зібрати джерела з його походження, біографії його предків. На основі епістолярної спадщини історика був розроблений екскурсійний маршрут, присвячений Дмитру Яворницькому, до якого

увійшли заклади освіти, де він навчався, квартири викладачів, друзів, приятелів, місця, де проживав Яворницький, читав лекції і сам викладав, лікувався, відвідував театральні вистави...

Звісно, що одним із завдань документальної частини виставки, було показати саме харківський період життя історика, який залишив по собі багату спадщину. Нові сторінки з біографії, надзвичайно яскраві лекції для харківців, заохочення земляків займатись археологією, вивченням Запоріжжя, кобзарства - все це розкривають підготовлені авторським колективом матеріали виставки про постать видатного харківця Дмитра Яворницького. Він захоплював своїми розповідями, співами, історіями, і все розпочалось саме в нашому рідному Харкові. Віддати сьогодні йому відповідну шану - наш прями́й обов'язок і велика честь як вдячних нащадків.

Але документальна частина виставки не була б повноцінною розповіддю про великого українця, якого подарувала всесвіту Слобожанська земля, якщо б до її підготовки не долучилися науковці, музейники, краєзнавці з Києва, Дніпра і Запоріжжя, за що їм велика подяка від харківських дослідників. Сподіваємось, що наступний етап нашої спільної виставки відбудеться у Дніпрі.

Художня частина виставки представлена тематичним живописом про Дмитра Яворницького народного художника України Віктора Ковтуна, художника-реставратора Артема Погрібного та художніми творами семи українських авторів з колекції Карини Мовсесян та Валерія Грубаря, головним з яких є ескіз діорами "Козацька Рада на Сечі" народного художника України Олександра Хмельницького, 1971-1973 рр.

Автор емблеми проєкту та стилю виставки "Великі земляки: Дмитро Яворницький"- голова творчого клубу "Гостинна на Дворянській" Володимир СК!П (Скіпенко).

Запрошуємо відвідати виставку, присвячену Дмитру Івановичу Яворницькому!

Виставка працюватиме з 20 серпня до 25 вересня за адресою: майдан Свободи 4, 2-й поверх Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна.

Графік роботи:

Понеділок - Субота - з 11.00 до 17.00

Неділя - вихідний день. Вхід вільний.

Відкриття відбудеться 20.08 о 16:00 в фойє Актової зали Каразінського університету (Головний корпус, 2 поверх)

Оргкомітет виставки